

**w sprawie przyjęcia powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych
na lata 2014 - 2020**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 poz. 645) w związku z art. 35 a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 127 poz.721 ze zm.), uchwala się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Witold Rutkowski

Załącznik do uchwały Nr XL/255/2014
Rady Powiatu w Środzie Śląskiej
z dnia 27.03.2014 r.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W LATACH 2014-2020

OPRACOWANIE:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Środzie Śląskiej

Środa Śląska, 2014 r.

Wstęp.

Niepełnosprawność jest jednym z poważnych zjawisk i problemów współczesnego świata. Znaczenie tych problemów wynika z rozmiarów i powszechności jej występowania w populacji, a także z konsekwencji, jakie wywołuje w sensie indywidualnym i społecznym.

Postęp cywilizacyjny i techniczny spowodował drastyczny wzrost chorób prowadzących do niepełnosprawności. Wśród najczęściej wymienianych schorzeń podaje się choroby układu krążenia, nowotwory, dysfunkcje narządu ruchu, w następnej kolejności schorzenia neurologiczne, uszkodzenia wzroku i słuchu. Osoby dotknięte nimi tracą zdolność do pełnego funkcjonowania nie tylko na poziomie biologicznym, ale również na poziomach psychologicznym i społecznym. Ich codzienne życie najeżone jest różnego rodzaju przeszkodami, które utrudniają normalne funkcjonowanie. Osoby te potrzebują tym samym większego wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc osiągnąć takie same warunki życia jak inni pełnosprawni obywatele. Wsparcie to nie może być jednak traktowane jako przywilej, ale jako przysługujące człowiekowi prawo.

Powszechność zjawiska stawia przed społecznością międzynarodową i poszczególnymi państwami obowiązek podejmowania działań zapobiegających ich powstaniu. Działania takie muszą być podejmowane przez rządy, instytucje i społeczność lokalne. Tylko szeroko rozpowszechnione działania społeczne mogą przynieść wymierne efekty.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 1 sierpnia 1997 r. uchwalił Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych (Monitor Polski Nr 50 poz. 475) w której wezwał rząd i władze samorządowe do podejmowania działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie praw osób niepełnosprawnych, m.in. dostępu do dóbr, usług, opieki medycznej, rehabilitacji, nauki, pomocy psychologicznej i pedagogicznej, pracy oraz pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym i sportowym.

Rząd Polski 6 września 2012 r. ratyfikował Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 roku. Tekst Konwencji opublikowany został w Dz. U. z dnia 25 października 2012 r., poz. 1169. Celem Konwencji jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami na równi ze wszystkimi innymi obywatelami.

Na władzy samorządowej spoczywa szczególna odpowiedzialność, gdyż to właśnie ona w bezpośredni sposób wpływa na codzienne życie swoich mieszkańców. Zgodnie z art. 35 a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn. zm.) do zadań samorządu powiatowego należy opracowywanie i realizacja programów działań w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej, zatrudniania i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W myśl w/w ustawy osoby niepełnosprawne to te, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności wykonywania pracy zawodowej. Szacuje się, że w Polsce jest około 4,7 miliona osób niepełnosprawnych. W Powiecie Średzkim ich liczbę ocenia się na około 6 tysięcy, co stanowi 12% wszystkich mieszkańców Powiatu. Niepełnosprawność staje się tym samym poważnym wyzwaniem dla całej społeczności, która powinna umożliwiać optymalne warunki życia, nauki, pracy i rehabilitacji wszystkim swoim członkom. Dostarczenie i uwzględnienie problemów osób niepełnosprawnych musi mieć odzworowanie w decyzjach, uchwałach i innych dokumentach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie tej grupy osób oraz ich rodzin. Jednak realizacja praw osób niepełnosprawnych wymaga zintegrowanych działań nie tylko na poziomie rządowym czy samorządowym, ale również pociąga za sobą konieczność współpracy z organizacjami

pozarządowymi działającymi na ich rzecz. Kwestie niepełnosprawności powinny być brane pod uwagę przy wszystkich planowanych zmianach w już istniejących rozwiązaniach i instytucjach – np. Przy odnawianiu, remoncie czy reorganizacji danej placówki.

Każdy człowiek ma inne możliwości, inne potrzeby i inne ograniczenia, ale to bariery społeczne tworzą niepełnosprawność.

Osoby niepełnosprawne uważane są za jedną z grup społecznych najbardziej narażonych na społeczne wykluczenie. Prowadzą do tego przede wszystkim:

- negatywne postawy społeczne
- utrudniony dostęp np. do miejsc użyteczności publicznej
- niski poziom wykształcenia i zatrudnienia
- wysokie, dodatkowe koszty ponoszone w związku z niepełnosprawnością
- brak właściwych wyspecjalizowanych służb, co w rezultacie prowadzi do tego, że osoby niepełnosprawne są niejednokrotnie zmuszane korzystać z instytucjonalnych form opieki np. domów opieki społecznej.

Zadaniem władz samorządowych jest usuwanie tych barier, a w konsekwencji stworzenie warunków do pełnego indywidualnego rozwoju i zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym.

Priorytety służące realizacji programu to:

1. monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Średzkim
2. akcje informacyjne dotyczące form pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym oraz problematyki osób niepełnosprawnych w środkach masowego przekazu
3. rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych
4. rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych
5. pomoc społeczna, ochrona zdrowia i edukacji w niepełnosprawności
6. upowszechnianie informacji o prawach osób niepełnosprawnych
7. szkolenie kadr instytucji pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych.

PRIORYTET 1.

Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Średzkim

Prowadzenie stale aktualizowanej bazy danych osób niepełnosprawnych pozwoli w szerszym zakresie dostosować oferowaną pomoc do rzeczywistych potrzeb tychże osób. Umożliwi również bardziej efektywne poszukiwanie pomocy poza środkami powiatu.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Aktualizowanie liczby osób niepełnosprawnych w poszczególnych gminach.
2. Rozpoznawanie różnorodnych rodzajów schorzeń powodujących niepełnosprawność.
3. Badanie sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, socjalnej osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

PRIORYTET 2.

Akcje informacyjne dotyczące form pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym oraz problematyki osób niepełnosprawnych w środkach masowego przekazu w Powiecie Średzkim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Usprawnienie przekazywania informacji o programach i szkoleniach z jakich mogą skorzystać osoby niepełnosprawne.
2. Zacieśnienie współpracy z w/w zakresie z ośrodkami pomocy społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami samorządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Nawiązanie współpracy z lokalnymi mediami w celu podniesienia poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych.
4. Udział w organizowaniu akcji pomocowych na ich rzecz.
5. Zachęcanie do przedstawiania osób niepełnosprawnych, które osiągnęły w życiu sukces lub mogą się pochwalić nietypową pasją.
6. Przekazywanie informacji o wydarzeniach związanych z osobami niepełnosprawnymi.
7. Podnoszenie świadomości osób niepełnosprawnych co do przysługujących im praw i możliwości.

PRIORYTET 3.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych w Powiecie Średzkim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Dofinansowanie stanowisk pracy dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2. Akcja informacyjna wśród pracodawców nt. przywilejów związanych z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych.
3. Pozyskiwanie dodatkowych środków na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych (w tym programy celowe PFRON).

4. Poradnictwo, pośrednictwo, szkolenie i przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych w ramach działalności Powiatowego Urzędu Pracy.
5. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w opracowywaniu i wdrażaniu programów aktywizacji zawodowej.

PRORYTET 4.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych w Powiecie Średzkim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Wspieranie działań sprzyjających integracji społecznej (spotkania, imprezy turystyczne i kulturalne).
2. Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych – docieranie do osób niepełnosprawnych szczególnie z terenów wiejskich w celu rozpropagowanie tej formy rehabilitacji.
3. Dofinansowanie do działań sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych osób niepełnosprawnych.
4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjnych, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
5. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych, transportowych i w komunikowaniu się.
6. Dofinansowanie w ramach programu „Aktywny samorząd”
7. Udzielenie informacji i pomocy w uzyskaniu przez osoby niepełnosprawne sprzętu i urządzeń niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania.

PRIORYTET 5.

Pomoc społeczna, ochrona zdrowia i edukacja wspierająca osoby niepełnosprawne w Powiecie Średzkim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Zapewnienie usług opiekuńczych osobom chorym, niepełnosprawnym i pozbawionym opieki rodzinnej (zapewnienie miejsc w DPS).
2. Współpraca z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie wymiany informacji na temat potrzeb osób niepełnosprawnych i funkcjonujących rozwiązań pomocowych.
3. Dostosowanie zakładów opieki zdrowotnej dla potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych.
4. Zebranie informacji na temat specjalistycznej opieki zdrowotnej na terenie powiatu w zakresie wczesnego diagnozowania, leczenia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych (również na temat organizacji pozarządowych prowadzących rehabilitację osób niepełnosprawnych).
5. Promowanie zdrowego trybu życia poprzez aktywność fizyczną, właściwe odżywianie i brak nałogów.
6. Określenie ilości placówek oświatowych pozbawionych barier architektonicznych.
7. Pozyskiwanie dodatkowych środków na niepełnosprawność (programy PFRON, programy UE).
8. Systematyczne przystosowanie pozostałych szkół i innych placówek edukacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
9. Sieć klas integracyjnych w przedszkolach i szkołach.

10. Obejmowanie aktywną opieką pedagogiczną i psychologiczną dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz ich opiekunów.
11. Tworzenie warunków umożliwiających prezentację dorobku artystycznego dzieci niepełnosprawnych.

PRIORYTET 6.

Rozszerzenie działalności instytucji użyteczności publicznej i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Sporządzenie bazy danych organizacji pozarządowych zajmujących się osobami niepełnosprawnymi z uwzględnieniem liczby ich członków oraz zakresu oferowanej pomocy.
2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi. Organizacje zrzeszające osoby niepełnosprawne powinny pełnić rolę doradców w planowaniu, wdrażaniu i ewaluacji rozwiązań dotyczących ich samych. Często mają one większe możliwości swobodnego działania i pozyskiwania środków na rzecz realizacji określonych zadań a ich punkt widzenia odsłania niedostrzegane dotąd obszary.
3. Stworzenie centrum rehabilitacji osób niepełnosprawnych w WTZ.

PRIORYTET 7.

Doskonalenie i szkolenie kadr instytucji pracujących pośrednio i bezpośrednio na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Średzkim.

KIERUNKI DZIAŁAŃ:

1. Szkolenie pracowników lokalnych instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
2. Szkolenie opiekunów i rodzin osób niepełnosprawnych.

PRZEWODNICĄCY RADY
Wojciech Rutkowski